

N:o 17.

Ank. till Riksd. Kansli den 28 Mars 1877, kl. 6 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående ändring i gällande stadganden om stämningars utställande till första rättegångsdagen af ting eller sammanträde samt rättsökandes skyldighet att då iakttaga inställelse.

Genom remiss från Andra Kammaren har till Lag-Utskottets behandling hänvisats en inom nämnda Kammare af Herr *Sven Andersson* väckt motion (N:o 100), hvaruti han föreslagit, "det Riksdagen ville för sin del besluta, att 11 kap. 1 § Rättegångsbalken måtte genom följande tillägg samt med uteslutande af sista raden erhålla följande förändrade lydelse:

Stämningar kunna ej annorledes än på första rättegångsdagen ställas, dock, om ting eller tingssammanträde kommer att pågå längre än en dag, vare domare skyldig att till vederbörande stämningssutgifvare lemna förteckning på de till hvarje dag utställda mål så tidigt, att kärande och svarande part måtte minst två dagar före tingets början der kunna erhålla underrättelse om hvilken dag deras mål vid rätten till behandling förekommer."

11 kap. 1 § Rättegångsbalken lyder nu sålunda:

"Vill man till annan kära; då eger domaren gifva skriftelig stämning: och nämne han der i käranden och saken, så ock å hvad ort och dag den bör till svars komma, som stämd varder: kungöre ock der i, att om han ej kommer sjelf, eller dess laga ombud, skall saken ändå företagas och afgöras."

Denna § innehåller sålunda icke det af motionären åsyftade stadgande, som deremot återfinnes i 82 § af Kongl. Resolutionen den 17

Bih. till Riksd. Prot. 1877. 7 Saml. 12 Häft.

September 1723, hvilket lagrum i de vanliga lagbokseditionerna är infördt under 11 kap. 1 § Rättegångsbalken och har följande lydelse:

“Stämningarne kunna ej annorledes än på första rättegångsdagen ställas, eftersom de rättssökande sig då enhälligt infinna måste, tingspredikan att bevista.“

Kongl. Förordningen den 17 Maj 1872, angående ändring i vissa fall af gällande bestämmelser om häradsting, innehåller jemväl föreskrift derom, att i domsaga, der flera allmänna sammanträden hållas under samma ting, stämningarne skola utfärdas till första rättegångsdagen af visst sådant sammanträde.

Motionären synes med sitt förslag åsyfta, att de, som å domarens vägnar utfärda stämningar, skulle fjorton dagar före ting eller sammanträde till honom insända så kallade stämningsskiften, hvarefter domaren skulle bestämma dagarna för målens handläggning och derom underrätta dem, som stämningarne utfärdats, så tidigt, att parterna hos dem kunde två dagar före tinget erhålla upplysning om tiden för sin inställelse vid rätten.

Härvid har motionären likväl alldeles förbisett, att någon viss stämningstid ej finnes stadgad för brottmål, hvilka mål kunna anhängiggöras helt kort före tingens början; och äfven hvad tvistemål angår torde i många trakter, särdeles af de norra orterna, postgången ej vara så inrättad, att stämningsskiften inom loppet af tolf dagar kunde till domaren insändas och derefter åter tillhandakomma vederbörande.

Enda möjligheten att parter under nuvarande förhållanden skulle kunna före tingens början erhålla bestämd underrättelse om den dag deras mål förekomma, vore, enligt Utskottets åsigt, att stadga, att stämningar alltid skulle utfärdas af domaren själf; men det torde dock vara tvifvel underkastadt, huruvida allmänheten för denna fördel skulle vilja uppoffra förmånen att kunna i hemorten uttaga stämning, utan att behöfva för detta ändamål anlita domaren.

Den anmärkta olägenheten minskas för öfrigt genom stadgandet i Kongl. Resolutionen den 16 Mars 1739, att häradshöfding först skall “afhjelpa de långvägade“; och i allmänhet kan väl också påräknas, att vederbörande domhafvande i förevarande afseende, till lättnad och beqvämlighet för rättssökande, vidtaga sådana anordningar, som för de olika orterna kunna vara lämpliga. Så brukas redan, enligt hvad Utskottet har sig bekant, i flera större domsagor att med afseende på svarande parternes hemvist på förhand bestämma vissa dagar för handläggning af mål från särskilda socknar.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer Utskottet vördsamt,

att motionen måtte af Riksdagen lemnas utan vidare afseende.

Stockholm den 28 Mars 1877.

På Utskottets vägnar:

ERIC SPARRE.

N:o 18.

Ank. till Riksd. Kansli den 28 Mars 1877, kl. 6 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i 30 kap. 5 och 6 §§ Rättegångs-Balken.

Dessa båda §§ lyda nu sålunda:

“5 §.

Den, som tappat i Hofrätt och vill Konungen deremot söka, gifve omant ut hvad dömdt är, och sätte det hos Konungens Befallningshafvande eller i taka händer. Är det, hvarom dömdt är, sådant, att ändringssökandet onyttigt blefve, der dom fullgöras skulle; då gånge den ej till fullbordan. Skola penningar efter dom gäldas, och säger han, att han dem ej eger, ej eller silfver eller guld: styrke det, der vederdeloman det äskar, med ed sin, hos Konungens Befallningshafvande, eller Domaren i orten, om det beqvämligare der ske kan; och hafve sedan lof, men ej förr, att gifva andra lösören dertill upp, med laga värde derå. Finnas ej de; gifve då upp gods och jord å landet, eller hus och tomt i staden med Rättens bevis, om de för annan gäld häfta eller ej. Är tvifvelsmål, om den egendom svarar emot det, som dömdt är, och kan den ej mätas, innan tid är inne, att han saken